NĂM THỨ MƯỜI MỘT. — SỐ THỨ 1067

MỖI SỐ: 0$02

NGÀY THỨ BẢY 3 NOVEMBRE 1923

BIBLIOTHEQUE SUPERIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1701

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	1 tháng	3 tháng	6 tháng	12 tháng
Các làng và				
Các công sở		8 . 00	8 . 00	8 . 00
Sau tháng	3 . 00	8 . 50	8 . 20	8 . 30
Ba tháng	1 . 50	1 . 75	1 . 60	1 . 65
Một tháng	0 . 50	0 . 60	0 . 55	0 . 55

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres, mandats et la rédaction doivent être adressés au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. NGUYỄN-KIM
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HỮU-LỘC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

1re page

Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một cái tỉnh-trưởng ma giá tới tám vạn đồng kia lắm ư?

Mới dạy trong một tờ báo tây có thuật chuyện một người Tàu bỏ ra tới tám vạn đồng bạc để cầu được một chức tỉnh-trưởng An-huy: người có quyền bổ chức tỉnh-trưởng ấy là Tuần-duyệt sứ Tào-Côn (hiện nay đã trúng cử đại-tổng-thống nước Tàu) đã định trong cái số tám vạn đồng đó lấy hai vạn đồng chia cho các người trọng-yếu, còn sáu vạn đồng về phần mình để chi vào việc ứng cử tổng-thống; người ta đồn Tào-Côn trúng cử tổng-thống, mỗi một cái phiếu bầu mua mất tới một ngàn đồng, 480 cái phiếu bầu cả thảy tính ra hết 480.000 đồng; thế là cái phí tổn Tào ứng cử Tổng-thống vừa rồi chỉ bỏ độ giảm bảy cái tỉnh-trưởng là đã thừa đủ rồi, mà cái thị giá một chức tỉnh-trưởng Tàu cũng đắt thật nhỉ!

Theo cái tâm-lý của người nước văn-minh ai là người trong hoài-bão chỉ có một cái hơi đồng tanh-ngát bảy tám vạn đồng, ngoại-giả không có cái tư-cách làm dân lý-chính gì khác mà dám nghiễm-nghiên chực ra nhận lấy cái đảm-nhiệm rất trọng-đại là cái đảm-nhiệm chủ-trì dân-chính cả một tỉnh, cai quản dân đất hàng mấy chục vạn con người; lại ai là người trong nhà đã có cái tư-bản phong-dụ tới tám vạn đồng là một cái tư bản khá to thừa để mà kinh-doanh một cái công-xưởng, khai khẩn một cái đồn-điền, mở-mang một cái thương điếm cũng không đến nỗi là không chiếm được lợi-quyền, làm được danh-giá, thành một ông chủ quản-trị một cái sản-nghiệp hàng vạn hàng ức, phát-hiệu thi-lệnh được cho kẻ trăm kẻ ngàn người mà còn đại thả vịt nhà bắt vịt trời, đem cái gia-tài tích-lũy bỏ-hôi nước mắt mấy mươi đời mà đổi lấy cái lợi-quyền không chắc, cái danh-giá không đâu là cái chức tỉnh-trưởng chính mình đã không có tư-cách xứng đáng lắm, dù có danh-giá cũng là cái danh-giá « quan bạc quan tiền », dù có lợi-quyền cũng là cái lợi-quyền ăn già ya thật? lại còn có triều-đình nào, có chính-phủ nào bỏ dụng một cái chức quan tỉnh-trưởng, tính-mệnh tài-sản của hàng bao nhiêu người dân trong nước giao phó cả cho người ta, cuộc trị loạn thịnh suy của nước nhà cũng trông vào cái hạng người như người ta nên hay là hư, giỏi hay là dở mà cả gan dám không xét gì đến cái phẩm-hạnh, cái tài năng, cái học thức của người ta thế nào cả, cứ hễ ai có nhiều tiền thì được, cho cái tỉnh-trưởng là một món đồ hàng đấu giá mà không còn kể gì đến cái mệnh vận một dân một nước nữa hay sao? Chắc ở nước văn-minh thì không bao giờ có cái chuyện như thế.

Nhưng ở một nước dân trí còn hắc ám, nhân-quyền chưa phát-đạt, chính-hình điêu-đứa, kỷ-cương vẩn-loạn, cái thế-lực kim tiền là một cái thế lực vô thượng nhất trong nước, làm mờ ám hết cả tâm-thuật của người ta, phá hoại hết cả lý-luật trong xã-hội như nước Tàu ngày nay thì chuyện ấy cũng là cái chuyện thường thấy lắm. Lạ gì cái thói cả lớn nuốt cả bé, lớn ăn phận lớn, bé ăn phận bé, hễ có cái quyền lực dẻ nồi một người thì tức cũng có cái lợi lộc ăn được một người, chẳng công-lý gì, chẳng pháp-luật gì, ai có cái quyền lực ở trên ông tỉnh thì ăn vào ông tỉnh, ông tỉnh lại ấp vào ông phủ, ông huyện, ông phủ, ông huyện lại ăn vào ông lồng, ông lý, ông lồng, ông lý cũng còn ăn được thằng dân đen, rút cục là thằng công làm thằng ngay ăn, gì cũng đến mấy anh mấy chị lưng đeo khổ cao, đầu tắt mặt tối, một hột cơm đổi một giọt máu, một bát thóc đổi một bát bồ-hôi, vơ vét kỳ cùng cho chặt được chừng nấy cái túi tham mới được: vì thế cho nên ở những cái xã hội như thế, không có nghề gì phát tài bằng nghề làm quan, làm ăn buôn bán gì cũng không bằng: một ải lý-trưởng già còn đến năm bảy trăm, một cái chánh-tổng già còn đến mươi, đôi ngàn, mà bỏ ra hàng trăm hàng ngàn để mua chuộc lấy cái quyền lực còn con như thế, chỉ quanh quẩn kiếm ăn về mấy anh khố-bện, cũng chẳng mấy lúc cũng là hòa vốn còn sau thị lời, chứ đừng nói tới bậc ông phủ, ông huyện mà lại còn tới bậc ông tỉnh nữa: tám vạn đồng tiếng là to bự, bỏ ra thế có người cũng khánh tận gia-tài mà thường lại mang công lĩnh nợ nữa thật; cái tư-cách mình cũng không lấy gì làm xứng đáng thật; nhưng xứng đáng với chẳng xứng đáng có hề gì, đối với người trên mình cũng nọ cần phải giữ phép được việc, miễn có đồng bạc nặng thì gì mà chẳng bịt mắt che tai, thỏi tha bỏ mà thay đen đổi trắng, chỉ lương vì cường, ra tay bác tước trong một ít lâu, rán sành còn ra mỡ được về thay, mười vạn hai mươi vạn cũng chẳng coi vào đâu, nữa là tám vạn. Cả một nước ai cũng xô nhau về một lối sinh-nhai dễ dãi mà sung sướng như vậy, một cái khuyết phủ, huyện, chỗ xấu năm ba ngàn, chỗ tốt có tới hàng vạn thì một cái tỉnh-trưởng mà thị-giá tới tám vạn còn có lạ gì!

Người có quyền-lực bổ được một cái tỉnh-trưởng lấy tám vạn đồng bạc, thì người có quyền-lực bổ được một cái khuyết phủ, huyện lấy cũng không kém năm, bảy ngàn, một vạn thật là sướng tay đã đành, chỉ ái ngại cho lũ dân hèn kia, ăn cần ở kiệm, cộp-nhặt từng đồng từng chữ, biết đến bao nhiêu ngày bao nhiêu tháng chắc đã kiếm ra được chục nào trăm nào chữa, mà cái gánh nặng trĩu từ trên đổn xuống dưới cứ toàn những cái con số tới kể ngàn kể vạn cả, cũng đều đến cái thân mình nhỏ cỏ bé miệng phải nai lưng chịu hết, không còn chạy thoát đi được đâu nào, có khốn không? Đất thế! cái giá quan ở một nước chưa văn minh! thích thay! cái nghề làm quan ở một nước chưa văn-minh! mà cực thay! cái kiếp làm dân ở một nước chưa văn-minh!

T.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 31 Octobre 1923

Tại hội-đồng Bồi-thường

Hội-đồng Bồi-thường hoãn lại không xét hức thư của nước Đức với, để cho các nước Đồng-minh điều đình với nhau.

Việc nước Bảo

Quan nguyên thượng-thư nước Bảo tên là Chénadieff bị giết. Quan nguyên toàn-quyền đại sứ tên là Guéchoff bị trọng thương.

Một bài diễn-văn của quan Poincaré

Trong một bài diễn-văn của quan Poincaré đọc tại lễ khánh-thành kỷ-niệm đài tại Nevers, ngài có nói: nước Pháp không có chịu giảm số bồi-khoản, cũng không chịu để cho ai xóa hòn-nghị đi, song nước Pháp cũng xét lại cái năng-lực của nước Đức về đường tài-chánh, và cái cách cứu vớt cái nền tài-chánh của nước Đức, mà không để cho hội-đồng Bồi-thường phải bãi những điều khoản của hội-đồng đã quyết nghị. Ngài lại nói: Cứ xét mới việc, thì đủ chứng rằng cái chánh-sách của nước Pháp rất là phân minh, nước Pháp rất trọng cái quyền tự-do, rất muốn duy trì các cuộc hòa-hiếu, và lại sẵn lòng giao thiệp tử tế với nước Đức, song tờ hòa-nghị tất phải để nguyên không sao thay đổi được.

TUYỂN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 2 Novembre 1923

Việc nước Đức

Tại Trèves, các nhà biệt-lập chiếm lấy nhà thị-sảnh Landmhalder; các quan-chức trong thành-phố vẫn làm việc.

Tại Dusseldorf đã công-bố chính-phủ cộng-hòa mới.

Các hội ái-quốc ở bắn-quốc Bavière được tin tòa Noi-các của chính-phủ trung-ương ở Berlin sắp thay đổi, có gửi cho hội liên-hiệp các hội ái-quốc ở nước Đức một bức thư khuyên nên ủy cho đảng Quốc-dân thống quyền quốc-vụ thì mới giải quyết được các nỗi khó khăn ngày nay.

Trong miền trú-binh về quyền nước Pháp, vẫn yên ổn không có việc gì. Các xã ở gần Kreuznach đã theo chính-phủ biệt lập.

Trong miền trú-binh về quyền nước Bỉ ở một vài nơi đảng biệt-lập và đảng quốc-dân có xảy ra sự lôi-thôi với nhau.

Tại Crefeld, đảng biệt-lập có cho phép các quan-chức đến ngày 5 Novembre này sẽ đặt cuộc chúng dân đầu phiếu bí-mật để xét xem có ủng theo chính-thể mới hay không.

Nước Pháp giúp nước Nhật

Số tiền mười số quyên thứ nhất giúp người Nhật-bản công được hai triệu sáu trăm hai chục nghìn quan.

Việc nước Thổ

Nghị-viện nước Thổ đồng-thanh tung-chuẩn cái chương-trình của tòa nội các mới. Quan thủ-tướng là Ismet pacha có công-bố rằng cái chương-trình của tòa nội-các mới là bảo-toàn nước Thổ và dàng buộc cái tình liên-lạc với các lân-bang. Ferid Bey là nội-vụ bộ thượng-thư nói rằng cái chương-trình của ông cốt duy-trì cuộc bình yên, và khuyến miễn sự lao-động. Nghị-viện lại ưng bản ngay đến bản luật bãi việc động binh.

Việc nước Nhật

Các báo nói rằng cái chương-trình của quan thủ-tướng mới của nước Nhật có thể tóm tắt được như sau này:

1· Đặt cái lệ toàn số tuyển cử; 2· Thanh giảm các khoản chi-tiêu về việc chính-trị; 3· Trừ các tệ đoan của các chánh-đảng đối với việc chính-trị; 4· Tu-chỉnh lại thành Tokio.

MỘT ÔNG NGHỊ-VIÊN NƯỚC THỤY-SĨ BÀN NÊN GIẾT NHỮNG NGƯỜI SI-CUỒNG ĐI

Một hôm một hội-đồng nước Thụy-sĩ bàn đến bản dự thảo luật pháp về việc sửa đổi các điều-lệ trong việc y-tế và vệ-sinh, thì có một ông nghị là bác-sĩ Hausswirth có nói:

Việc đặt nhà điên này phải giao về các chánh-phủ từng hạt. Các chánh-phủ phải cấp tiền cho các nhà bệnh viện để đặt riêng các sở coi về những người si-cuồng. Còn một cách nữa là giết những người si và những người điên không chữa được nữa. Ông có nói: Sức vật có bệnh không chữa được, người ta cũng đành chết đi mà người mắc bệnh không chữa được, sao lại cứ bắt người ta sống để chịu cái khổ mãi? Ông có nói: Cứ như ý ông, thì nên theo các cách thứ hai này. Ông nói thế, đại đa số nghị-viên đều phản đối.

MỘT NHÀ ĐẠI PHÚ HOA-KỲ BỊ ĐÀY TỜ LẤY TRỘM MỘT TRIỆU ĐỒ NỮ-TRANG

Hồi tháng tư năm ngoái, M. P. Schalluck ở Nữu-ước, bị bốn đứa đeo na vào cướp mất một triệu đồ nữ-trang. Hai đứa thủ phạm thì đã bắt được rồi, còn hai đứa tùng phạm, thì từ bấy đến nay các nhà trinh-thám Âu Mỹ, cũng đã ra công tìm kiếm mà vẫn chưa có kết quả gì.

Hai đứa tùng phạm đó, một đứa tên là Gabriel-Alphonse Monrey, tức Henri-Boilot, tức Alphonse-Sanchez, tức Bébé de Franço s Martell, tức Saint--Antoine, và đứa nữa tên là Emile Baërlé, tức François-Petit. Những người quen biết tên này lại hay gọi bằn là « The Jockey ». Hai đứa cùng là dây-tớ M. Schalluck cả

Viên Cảnh-sát trưởng ở Nữu-ước đã gửi ảnh đi khắp hoàn-cầu, để nhờ các nhà trinh-thám, các sở Cảnh-sát nã-trốc hai đứa tội nhân ấy.

M. Schalluck lại treo hai cái giải thưởng rất to. Ai bắt được Marey, (hàm trên có hai cái răng vàng, và nói được năm thứ tiếng: tiếng Đức, tiếng Anh, tiếng Pháp, tiếng Ý và tiếng Tây-ban-nha) thì ông xin tặng một số tiền là 15.000 đồng; mà ai bắt được Martell thì ông xin tặng 5.000 đồng.

Bây giờ ông lại treo thêm một cái giải 25.000 phật lăng nữa, và ông thân hành đi tìm khắp các đô thành ở Âu-châu; ông lại thề rằng không bắt được tội nhân thì ông quyết không trở về Nữu-ước nữa.

Cái giải thưởng 25.000 phật-lăng này là để thưởng cho người nào biết tin tức hai đứa tội nhân ấy ở đâu mà mách cho sở Cảnh-sát biết.

MÈO CẮN CHẾT NGƯỜI

Một cậu bé lên 9 tuổi, tên là François Pons, ở nước Pháp một hôm đang chơi với con mèo, bỗng nhiên bị nó cắn phải, được một lúc thì chết.

Tòa án đã giao con mèo ấy cho sở Thú-y để mổ ra khám nghiệm xem.

Ở bên ta, con trẻ cũng hay chơi mèo lắm, tưởng nhà có con cũng nên phòng thì phải.

Tin Trung-hoa

Ngày 23 Octobre 1923

Hồng-triệu-Lân chết chưa?

Có tin đồn rằng Hồng-triệu-Lân chết rồi.

Quân Phúc-kiến thắng trận

Quân Phúc-kiến đánh lấy được Lão-long và thương-thức khi-giới rất nhiều.

Cao lăng - Uất lồng - lý nội - các

Tào-Côn ủy Cao-lăng-Uất, lồng-lý nội-các-trưởng hạ lệnh khuyên răn trăm quan về việc dẹp giặc và bảo-hộ nhưng người ngoại quốc ở Trung-hoa.

Công-sứ các nước định ngày yết kiến Tào-Côn

Công-sứ các nước định ngày 21 Octobre đến yết kiến và chúc mừng Thống-lĩnh mới, đã tư sang ngoại-giao-bộ.

Điền-trung-Ngọc về yết Tào-Côn

Điền-trung-Ngọc (Đốc-quân Sơn-đông) về yết Tào-Côn, có nói rằng về phần riêng những người ở ngoài đi thì cũng không quan hệ gì lắm, chỉ có việc đe cho người ngoài-quốc cản-thiệp đến, là một điều bất bình lớn cho nước nhà. Lời lẽ Điền nói có ý phẫn kích, đã bỏ Bắc kinh ra Thiên-tân rồi.

Tào-Côn chỉnh đốn nội chính

Tào-Côn ha-lệnh chỉnh-đốn nội-chính và chấn-hưng giáo-dục.

Ở Trường sa lại sắp có cuộc chiến-tranh

Triệu-hằng-Dịch ở Tương-hồ mượn tiếng bảo-hộ hiến-pháp, lại phá hoại hòa-nghị; Lỗ-miện Bình đã đem quân giúp Đàm-diêm Khải, ở Trường-sa sẽ có cuộc chiến-tranh to.

Các tỉnh ở phía lấy nam đều một lòng đánh Tào Côn

Tỉnh Phụng-thiên, tỉnh Chiết-giang và các tỉnh ở tây nam đều một lòng muốn đánh Tào Côn; đại biểu các tỉnh ở Thượng-hải đã liên-danh đánh giây thép đi các tỉnh, ước định việc hội binh về đánh Bắc-kinh.

Đường xe lửa từ Thượng hải về Ninh-giang

Đường xe lửa từ Thượng-hải về Ninh-giang có quân đội canh giữ hành-khách qua lại, phải khám xét nghiêm-nhặt lắm.

Soái-phủ Quảng-đông hội-nghị bàn việc đánh Bắc-kinh và cứu Tương-hồ

Tôn-Văn lại triệu tập các phái, hội nghị ở soái-phủ, về việc đánh Bắc-kinh và cứu Tương-hồ, việc hội-nghị còn bí mật chưa rõ, nhưng nghe đâu việc trù quân phí cũng đã xong, có lẽ ngày xuất binh cũng đã định rồi.

MỘT CẬU BÉ 12 TUỔI CỨU ĐƯỢC MỘT ĐỨA LÊN SÁU

Cậu Emile Doria, 12 tuổi, con một nhà thuyền-chài ở L'Estaque, (Marseille) một hôm cậu trông thấy một đứa bé, mới lên 6 tuổi, ngã xuống bể khơi. Cậu không ngần ngừ gì cả, lập tức để cả quần áo, nhảy tùm xuống bể, bơi ra vớt được đứa bé kia lên. Cả bọn lấy làm khen ngợi lắm.

HÀI ĐÀM

Một vấn tỏ-tôm

Cụ lớn bốc (nói cụ lớn bốc chứ thực thì một tên lính dũng bốc hầu cụ lớn): « tam văn! »

Thầy thừa ngồi hầu bài: « Bẩm xin phỗng » Phỗng, đánh cuối cành không ăn, bốc: « Chi chi! »

Cụ lớn dập phăn bài xuống sập và gắt: « Cho cưỡa! đứng tam văn thì ù chi này! »

Thầy thừa:

— Bẩm cụ lớn tha lỗi, con phỗng làm vân chờ rộng.

— Phải! chờ rộng. Rồi tôi xem anh có ngồi vững đấy mà chờ rộng mãi nữa không?

Cụ lớn lại bốc: « Thất vạn! » xoay đi xoay lại mãi không xơi được, vẫn ra: « nay thất vạn! »

Thầy thừa: « Bẩm xin ù ».

— Ù a?

— Dạ, bẩm ù.

Ù làm sao mà lâu thế!..... Phải chèo đó.

Dạ, bẩm xin chèo đó.

Sơn-Phong

MỘT CÁI MỘ-ĐỊA CỦA NGƯỜI GAULOIS

Gần đây quan kỹ-sư Hilger nước Pháp, đào thấy một đám quan tài, ở bên bờ bể Tharu, chôn đã lâu đời lắm, vào hồi thế-kỷ thứ hai, tôi nay đã có ngoài hai nghìn năm rồi. Những quan tài ấy xây bằng đá, các góc thì bằng gạch; những xem ra thì thuần thị là gạch nung. Trong quan tài con có nhiều bộ xương, bộ thì nằm nghiêng, bộ thì nằm ngửa, bộ lại nằm sấp mà hai tay thì chắp lên trên ngực. Người ta xem ra thì chỗ đó là mộ-địa của người Gaulois ngày trước, mà dân đời bấy giờ là dân chài lưới, cho nên mới cùng nhau quàn tự cả ở trên bờ bể.

Cuộc điều-tra về việc làm tự-điển Việt-Nam

Mấy câu tục-ngữ ca-rao của Trung kỳ

(Tiếp theo)

Chiều chiều con quạ lợp nhà,
Con chim chẻ lạt con gà đưa tranh.

Ba phen quạ nói với diều,
Vườn tre mà rậm thì nhiều gà con.

Con mèo con chó có lông,
Bụi tre có mắt nó dòng có quai. (Nói đồng ở đang trong có 2 quai để bắc)

Con gái Thanh-khê nó rẻ rẻ rẻ,
Ba mươi đồng (30 đồng kẽm) chịn đứa đặt về một dãy.

Thanh-khê ăn cá bò dầu,
(Thanh-khê làm nghề đánh cá)
Đồng-kè đi chợ xỏ xâu xạch về,
(Thanh-khê Đồng-kè là hai làng thuộc huyện Hoà-vang Quảng-nam)

Đồng-kè ăn mít bỏ cùi,
Thanh-khê đi chợ vứt chùi vứt ăn.

Xa xuôi đi chẳng tới nơi,
Gửi thơ thơ lận gửi lời lời quên.

Trăm năm cũng bạn với ta,
Nơi mô long ấn thủy ba cũng đừng.

Trăm năm làm long gắn da ghi,
Dầu ai đem mũi bạc đổi khuy chi cũng không.

Ngó lên ngó xuống thì vui,
Ngó về quê mẹ ngùi ngùi nhớ thương,
Mỗi đêm mỗi thắp đèn trời,
Cầu cho cha mẹ sống đời với con,
Mẹ già ở tấm lều tranh,
Sớm thăm tối viếng mới đành dạ con.
Bao giờ con cá hóa long,
Đền ơn cha mẹ kẻo công sinh thành.

Nguyệt Tảo

ÁNH SÁNG NÓI ĐƯỢC

Dùng ánh sáng để truyền thanh

Mới đây tại thành Liverpool có thí-nghiệm việc dùng ánh sáng để truyền thanh. Ngày 11 Septembre mới rồi, hội khoa-học của nước Anh có hội nghị tại sở Saint Georges Hall. Bữa hôm lấy ai đi qua sở ấy cũng thấy một cái tia sáng chạy từ trên xuống dưới, từ hữu sang tả, chạy xiên qua cái vườn công ở trước cửa sở ấy đâm vào một cái cửa sổ của cái nhà ở ấy bên kia rồi cứ chiếu thẳng không động đậy nữa.

Người ngoại phố đứng xem chỉ thấy cái tia ánh sáng như thế mà thôi, nhưng những người ở trong nhà được chứng kiến một điều phát minh rất là. Thực thế, trong khi ấy ở sở Saint Georges Hall, ông A. O. Rankine đương diễn-thuyết về việc ông mới phát kiến được cái phép dùng ánh sáng truyền thanh, ông nói câu nào tiếng nào tia sáng lại đem sang nhà rẫy bên kia cũng nghe rõ cả.

Trong nhà chỗ ông Rankine diễn-thuyết có một cái bàn lớ chiếu một ngọn đèn điện rất mạnh sang nhà bên kia. Diễn-giả đứng đối với cái tia sáng ấy mà nói, thì những cái thanh lăng làm cho tia sáng rung động lên, tia sáng rung động nhiều ít thế nào ở nhà bên kia có máy thu nhận lấy, rồi chuyển sang một cái máy khác nó làm ra tiếng nói, ninh như một cái máy nói vậy. Cái phép mới này cũng như cái phép làm máy điện-thoại, nhưng chỉ khác rằng trong máy điện-thoại thì dùng điện để truyền cái thanh lăng đi mà trong máy nay thì dùng ánh sáng thay vào vậy.

Tin sau cùng

Ngày lễ kỷ-niệm các tướng-sĩ trận vong

Ngày lễ kỷ-niệm các tướng-sĩ trận vong, hôi Kỷ-niệm Đông-pháp có làm lễ kỷ niệm tại đền các nhà trận vong Đông-pháp về bên thích tại Nogent-sur Marne, có đặt một bó hoa ở chân bia kỷ-niệm các tướng-sĩ trận vong về ngạch quân lính thuộc-địa, và một vòng hoa tại chân tháp kỷ-niệm các nhà trận vong Đông-pháp và bên giáo. Quan Gourdon có đọc diễn-văn.

Lễ tang quan Bonar Law

Ngày thứ bảy này, tử-thi ông Bonar Law sẽ làm lễ thiêu tại nghĩa-địa Golmers Green.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	24 độ
15 giờ	25 độ

Giá bạc.—Kể từ ngày 1er Novembre 1928, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 8 f. 40.

Thị giá quốc-trái. — *Ngày 3 Novembre 1923* : 3 /- 55, 65. 3 /- Thứ hoàn vốn đân 66.30. — 4 /- 1917 5% 73 4 /- 1918 59.45 – 5 /- 1915 1916 72 60 5 /- Thứ hoàn vốn dân 1920 85.60. – 6 /- 1920 87.20.

Tin tàu. — Tàu *Hanoi* mang thư đi Pakhoi, Hoihao, Kouangtchéou-Wan và Hongkong, đến ngày chủ nhật 4 Novembre, hồi 15 giờ, ở Hải-phòng sẽ khởi hành.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong ngày hôm ấy chuyến xe thứ nhất chạy 6 giờ 2 phút.

Tàu *Angkor* tới Saigon ngày 2 Novembre.

Tàu *Chef Mécanicien Mailhol* tới Haiphong ngày 3 Novembre hồi 19 giờ.

Lễ kỷ-niệm các tướng-sĩ trận-vong. — Sáng hôm qua hồi 8 giờ rưỡi, tại Nhà-thờ chánh đã làm lễ độ-vong trọng thể cho các tướng-sĩ Pháp Việt tử trận trong cuộc Đại-chiến ở Âu-châu cùng những người Pháp đã thác tại Bắc-kỳ từ khi có cuộc bao-hộ đến giờ. Nhà thờ hôm ấy trần-thiết lịch-sự như các ngày lễ trọng. Mỗi bàn thập treo một cái cờ lớn, còn đang trước cửa và trong nhà thì mắc thêm treo la-liệt, đèn nến với đèn điện thắp sáng rực nhà.

Hồi 8 giờ rưỡi thì quan Toàn-quyền cùng quí phu-nhân và các quan ở văn-phòng ngài đến nơi. Quan Thống-sứ Monguillot vì khó ở, nên có ủy quan chánh văn-phòng Alberti đến thay. Ở các hàng ghế trên thì các quan đại-diện văn võ gần khắp mặt. Chính độc cha Gendreau làm chủ lễ, mãi quá 9 giờ mới xong.

Hồi 10 giờ thì làm lễ kỷ-niệm tại khu đất đường Puginier và Félix-Faure gần chỗ nay mai sắp dựng đài kỷ-niệm. Ở đó có dựng một tấm bia tạm bằng gỗ trên có để một cái lư lớn và bốn chung quanh bốn cái lư vừa, khói hương bốc lên nghi-ngút, coi vừa ra vẻ Đông-á lại vừa ra vẻ Tây-âu. Ở trên bia lấy có đề : « Aux morts de la Grande Guerre 1914-1919 » và ba mặt có đề ba chữ : « Patrie, Honneur, Devoir ». Lại có về mấy cái Bắc-đẩu, Chiến-thư và Quân-thư bội-tinh lớn.

Ở chung quanh thì các hàng lính Tây lính khố đỏ đứng bồng súng và ở bên cạnh có phường nhạc binh cử nhạc. Các quan chức đến dự lễ đông lắm. Các trường nam nữ học trong thành phố mỗi lớp cũng có cử học-trò đến dự lễ.

Đúng 10 giờ thì quan Toàn-quyền tới nơi cùng với các quan ở văn-phòng ngài. Lính kèn thổi *Aux champs*, các hàng quân bồng súng chào, phường nhạc cử bài *Marseillaise*, các máy bay bay vù vù trên không.

Quan Bộc-lý Mourroux và quan chánh phòng Canh-nông Braemer là hội-trưởng các nhà cựu chiến binh ở Bắc-kỳ mỗi ngài có đọc một bài diễn văn. Phủ Thống-sứ có cho đặt một vòng hoa ở dưới chân bia và vị binh thuộc-địa cũng đặt một vòng.

Chung cuộc giờ thì lễ xong. Trước khi ra về, quan Toàn-quyền có nói mấy lời ngợi khen ông Braemer về hai đ ền-văn đã đọc.

Tại Saigon

Ngày hôm qua, tại Saigon làm lễ kỷ-niệm các tướng-sĩ trận vong rất trọng thể. Sau khi dự lễ tại nhà thờ thì quan Thống-đốc và các quan văn võ đều đến chỗ đặt bia kỷ-niệm ở tại công-trường Joffre.

Quan Thống-đốc có đặt vòng hoa tại trên bia. Rồi ngài đến viếng nghĩa-địa. Ở trên bia kỷ-niệm ông Francis Garnier, trên mộ quan Thống-đốc Bonhoure và trên mộ người lính vô danh tử trận ví nước Pháp, đều có vòng hoa đặt.

Suốt các tỉnh Nam-kỳ đâu cũng làm lễ trọng thể như vậy.

Tại Vientiane

Khắp các bạt Ai-lao, đâu đâu cũng làm lễ kỷ-niệm các chiến-sĩ trận vong cả. Nhân-dân Pháp Lao, sau khi dự lễ tại Nhà-thờ đều kéo đến Nghĩa-địa để viếng mộ người binh lính vô danh tử trận ví nước Pháp. Tại chùa Ai-lao và chùa Annam đều làm lễ trọng thể cả. Người Lào đến dự lễ đông lắm.

Ngày hội Đình chiến. Có tin rằng đến ngày hội Đình chiến 11 Novembre này, ngoại những cuộc vui đã đăng ở chương-trình trước thì có một nhà buôn ô-tô, ở đây lại xin mở một cuộc thi ô-tô nữa.

Đông-pháp giúp Nhật bản. — Ngày 31 Octobre mới rồi tại kinh-thành Tokio bên Nhật, đã làm lễ khánh-thành nhà thương Đông-pháp, có bà chúa Kuni đến chủ-tọa. Các quan chức người Tây người Nhật đến dự lễ đông lắm. Quan Sứ-thần Nhật-bản, sau khi đã cảm tạ tấm lòng quảng-đại của Đông-pháp thì có nhắc tại những công việc của nhà thương Nhật Astoria trong khi chiến-tranh và có biểu tình liên-lạc thân-ái của hai nước trong lúc thịnh-vượng cũng như trong lúc nguy nan.

Quan Thống-sứ đi kinh-lược. — Quan Thống-sứ Bắc-kỳ sẽ đi kinh-lược mấy tỉnh, chừng mồng 6, mồng 7 thì ngài đi Kiến-an, nhưng nay vì ngài khó ở thì việc ấy lại hoãn đến tuần sau nữa.

Hội Địa-dư. Đến ngày thứ ba 6 Novembre hồi 20 giờ hội Địa-dư sẽ mở tiệc thường lệ tại nhà Xéc Tây. Tiệc xong chừng 22 giờ thì M. Hibrard sẽ diễn-tuyết.

Y-khoa bác-sĩ Sarraillé

5, Phố Thợ-nhuộm. — Giây nói số 395

Xét nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh siển. Bệnh đau dạ dày, đau ruột, Bệnh đàn bà.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn. Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 đến 6 giờ chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 sáng đến 12 giờ trưa, có hạn ngày giờ cho bệnh-nhân đến chữa 2080

Cái án-mạng ở phố hàng Cá. — Cái án-mạng này đã xét ra không phải là do việc thù hằn mà chủ mưu là việc lấy của, đẩy-tớ giết chủ nhà đi thôi.

Việc này tỏ-giác ra là bởi tên bồi Ng-văn-Sít mới ở với ông Counillon được một tháng mà thủ-phạm cũng là nó. Nguyên sáng hôm nó đến báo s Cầm rằng thấy trong nhà có vết máu, ông Cầm đến khám xong thì cũng bắt giam nó ngay, nhưng ai dám ngờ là chính nó là đã giết chủ nhà, vậy mà thủ-phạm chính là nó, dã càng với bảy tên nữa bàn định từ trước ở cái đình bên cạnh nhà ông Counillon. Sở Mật-thám tra hỏi thế nào thì tên bồi Sít, mãi đến tối thứ tư vẫn không chịu thú nhận gì cả. Sở Mật-thám nghe nói nó có vợ ở ngõ Sâm-cầm, cho đến nhà nó khám thì thấy quần áo của nó còn cả những vết máu mà giặt kỹ rồi cũng không sạch được. Lúc quần áo ấy đem vào sở Mật-thám đưa cho tên Sít xem, hỏi những vết máu ấy bởi đâu thì bấy giờ nó mới chịu thú và xưng tên 7 đứa đồng phạm nữa là :

Phạm-v Nhất, 21 tuổi, bán hàng thịt và đứa ở là Ng-v-Hoan 25 tuổi ở ngay cạnh đình hàng Cá, Ng-v-Ninh 17 tuổi nhà ở Thanh-giám, Ng-v-Xiêng 27 tuổi ở phố Mới số 28, Ng-hữu-Luật 26 tuổi trước có nằm bếp cho M. Counillon, Lê-v-Mỹ 27 tuổi ở hàng Bạu và Ng-văn-Thái 58 tuổi là người giữ đình hàng Cá.

Xét ra thì lũ ấy rắp định tại đình rằng đến tối 29 Octobre chừng 10 giờ thì khởi sự, vì chúng biết rằng ông Counillon hay ngủ sớm.

Tối hôm đó, M Counillon đang ngủ ngồi ở dưới đất, mình trần vào cái ghế, hai tay ôm lấy đầu thì tên Sít rón rén vào, những thằng kia theo sau. Tên Sít lấy ngay cái tay thước phang vào đầu thì ông ngã lăn xuống, thằng khác lại lấy tay thước mà đánh một cái nữa. Bấy giờ thằng Sít mới thò tay vào túi áo chủ mà lấy ví đựng bạc, nhưng thấy chủ còn cựa quậy thì nó lại lui ra. Cứ xem những sổ bạc và đồng hồ còn ở trong mình người bị hại bữa qua tòa đến khám xét thì ai bảo là việc này chủ động là việc lấy của, vậy mà chúng nó chỉ cốt lấy của mà giết chết một mạng người. Cái số tiền lẩu-tẩn đó rồi thì chưa rõ là bao nhiêu. Nghe lời cung của mấy đứa phạm nói trên ấy, chiều hôm thứ năm vừa rồi, sở Mật-thám lại đến khám lại nhà M. Counillon và có điệu cả lũ ấy đi để cho biết rõ đâu đuôi việc ấy chúng nó làm ra thế nào.

Bây giờ hồi thì đưa ngọ đồ cho đứa kia, đứa kia đồ cho đứa nọ, không thấy nào nhận là đánh trước cả, mà số tiền lấy đi rồi được là bao nhiêu thì chúng còn chưa thú. Hiện sở Mật-thám còn đang tra hỏi. Nếu xong ngay thì việc này có thể đến vụ Đại-hình tháng sau đem ra xử được.

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói 0p.08

Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói. 0. 10

Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh hương) bọc vào hộp hàn kín, mỗi hộp hai mươi điếu. 0. 20

2697

Sâm, Quế, Thục, Cao

Bán tại hiệu QUẾ-LÂM

số nhà 20, phố Phúc-kiến

Chủ nhân : DƯƠNG-BÁ TRẠC

Hàng thực tốt, giá thực rẻ

Quí khách dùng thử, sẽ biết thực hư.

2095

Cái nạn ở cầu sông Cái — Hồi 5 giờ rưỡi chiều hôm thứ tư 31 Octobre, ở phía cầu bên tả hà sông cái, có sảy ra một sự rủi ro ghê gớm làm cho ai cũng phải sởn tóc rùng mình mà bùi ngùi thay cho mấy người thợ gặp lúc nguy nan. Lúc bấy giờ đã sắp hết giờ làm, thì phiến gỗ bắc giáng cho thợ đứng, chẳng may, lâu ngày rầm mưa rải nắng nên đã mục mà không ai chú ý đến ; đương khi rục rịch thợ thuyền sắp sửa ra về thì bắt thình linh, phiến gỗ gãy làm hai đoạn, các giòng sắt cũng theo đó mà rơi xuống, luôn một lúc Ô thôi ! năm người thợ đứng trên phiến gỗ bấy giờ thì là mất hết hi-vọng ; đành cũng nhau nhảm mắt để cho giấc ngủ cuối cùng, người trên cầu kẻ dưới đất trông thấy bạn đồng nghề bị nạn cũng đành thúc thủ đứng kêu, thật là vô kế khả thi, không phương giải cứu, khi giờ được sắt ra thì một người có tuổi ở làng Giatuỳ huyện Gia-lâm hồn đã lìa trần, hai người nữa cạnh thì gọi mãi mới hơi rên rỉ, nhưng vẫn mê man không biết gì cả, các ông độc công Tây coi ở cầu cũng đến an ủi và cho khiêng lên xe *lorry* để đưa về nhà thương Hanoi ; còn hai người nữa chỉ bị thương xoàng nên xin ở lại, đã liệu bề thang thuốc. Chẳng hay sở Xe-lửa và nhà thầu-khoán có thấu đến cái nỗi thảm thương mà đền một số tiền cho con thợ vợ dại người bị nạn này chăng ?

RẺ GIÁ THỰC CAO

Quốc-trái bất cứ năm nào, hạng nào, mà mang đến bán cho bản-hiệu sẽ tính một giá rất cao.

HOÀNG-XUÂN-LAN

Chủ hiệu Fonderie Tonkinoise

1959 *39, Phố hàng Quạt, Hanoi*

Cuộc đua xe đạp. — Bản-quán nhắc lại rằng đến chiều mai 4 Novembre đúng 3 giờ tại trên vòng đua xe mở cuộc đua xe đạp và có phường nhạc đến giúp cho vui hội.

Trường Sư-phạm. — M. Phạm-trung-Hiền, giáo-học hạng tư bậc thành-chung, dạy Hán-tự tại trường nam Sư-phạm thì nay lại dạy cả ở trường nữ Sư-phạm nữa.

M Trần-văn-Phúc, cựu học-sinh trường nam Sư-phạm, vì không tuân giấy cam đoan tòng sự 10 năm trong Học-chính thì nay phải hoàn lại số Dự-toán Bắc-kỳ 400 đồng là số tiền học-phí trong 5 năm tại trường học.

Tòa Thượng-thẩm — *Muốn hoà ngờ lại hóa hoà minh.* Nguyên làng tên Lưu-ngọc-Thụy là phó lý có khuyết lý-trưởng. Khi có giấy sức bầu, tên Thụy tính người làng ra rứa cử. Sau lại có người làng tên là Vũ-khắc-Toán cũng dầu đơn ra ứng cử. Tên Thụy sợ không trúng cử, vì thế lực người kia có phần hơn mà bè cánh lại mạnh, liền tìm cách để cầu quan trên bỏ đơn bên kia đi. Tên ấy lấy tờ trích lục cái án phạt về lích rượu lâu của một người làng tên là Vũ-Châu tẩy tên đi, rồi viết tên người ra tranh lý-trưởng với mình đưa cho tên Lưu-tam-Phương là người trong họ đem nộp quan, tỏ là can án không hợp lệ. Khi quan phụ mẫu thấy chỗ tên ở tờ trích lục có vết lẩy và thấy còn bỏ sót một tên, liền xét hỏi mới biết là hai tên ấy thông đồng với nhau làm giả mạo Tòa Nam-ná tỉnh Nam-định phạt tên Lưu tam-Phương và Lưu-ngọc-Thụy mỗi tên 3 năm tù và bắt phạt bồi 30 đồng cho người bị vu oan. Tòa Thượng-thẩm y án.

Vì yêu vợ thầy thừa phải tù ba tháng. — Một người đàn bà tên là Thị Thông là vợ hai một thầy thừa-phái ở huyện kia thuộc về tỉnh Phú-thọ, thường bị tên Bùi-v-Ngự là cai linh cơ cũng đóng ở huyện ấy hay buông lời nguyệt hoa. Tên cai không thấy vợ thầy thừa mắng bao giờ mà cứ im như không thì tưởng là người kia có tình ý gì. Một hôm biết tên thầy thừa đi vắng, chờ lúc đêm khuya dẫy cửa vào trong nhà trong chợo rồi chực cưỡng hiếp. Người đàn bà kêu rầm lên thì tên cai ấy bỏ chạy, song có mấy người nhận được mặt rõ ràng. Hỏi thì tên ấy kêu van và khai rằng trước có cãi nhau với người chồng nên xui vợ vu oan cho như thế Tòa nam án tỉnh Phú-thọ phạt tên Bùi-v-Ngự 3 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Án mạng Trần-Thuật, Trần-đụng-Đoan, Trần-quang-Tân và Trần-quan-Châu bị thưa về việc đánh một người đàn bà tên là Thị-Vẻo 80 tuổi được bốn ngày thì chết. Tòa Nam-án phạt mỗi tên 6 tháng tù và 20 p. và bắt phải liên đới bồi 4 p. cho nhà khổ-chủ. Tòa Thượng-thẩm bác cái án ấy và tha cho cả, vì xét ra người đàn bà ấy già mà chết chứ không phải bị đánh.

Trốn sưu thuế. — Tòa Nam-án tỉnh Nam định phạt tên Hoàng-hữu-Hiệ 23 p. 14, tên Hoàng-mai-Kha 3 p. 27 tên Hoàng-quang-Tô 3 p. 24, tên Hoàng-quang-Vân, 3 p. 24, tên Hoàng-v-Ôn 3 p. 41, và tên Hoàng-quang-Thân 16 p. 45, về việc bỏ sưu thuế không đóng và bắt những tên ấy phải bồi lại số tiền bằng số tiền phạt ấy trả cho lý-trưởng đã phải ứng ra nộp Tòa Thượng thẩm y án.

Ăn cắp Tòa Nam-án tỉnh Thái-bình phạt Phạm-vi-t-Y, Phạm-viết-Cang và Đào-quang-Đam mỗi tên 10 tháng tù về tội ăn cắp. Tòa Thượng-thẩm y án.

Ăn cắp văn-tự của dì. Tên Mai-Ích và tên Mai-Hồ đánh bạc với tên Ngọc-Chấn thua không có tiền trả. Hai tên lập mưu ăn cắp một bức văn-tự cầm ruộng của người dì đem bán rẻ cho tên Chấn để trừ vào nợ. Tên Chấn đem hầy cái văn-tự, làm giả cái văn-tự là chẻ ruộng cầm cho mình, rồi tranh ruộng cầy cấy. Tòa Nam-án tỉnh Thái-bình phạt tên Mai-Ích Mai-Hồ và Ng-ngọc-Chấn mỗi tên 8 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Quan Bốc-tơ Bi-cơ-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thời-sản, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Giấy, số nhà 25, Hanoi (ông nối 314 .

Quan Bốc-tơ có cả nhà cho người ốm, người ăn đến nhờ, ai cần lại hỏi. 2082

Ai tin. — Bản-quán được tin buồn rằng Mme Vve Eminente là lệnh-tỷ ông Bùi-xuân-Tiến, Bùi-xuân-Thành và nhạc-mẫu quan ấn Nguyễn-doãn-Thạc tỉnh Phúc-yên vừa tạ thế sáng hôm qua tại phố Richaud.

Chưa rõ ngày nào mới cất đám.

Bản-quán xin có lời chia buồn với ông Thành, ông Tiến và quan ấn Phúc-yên.

Hợp-thiện hội. — Bản hội kính cáo để các hiếu-chủ có mộ kỷ táng trong đất Phúc-trang biết :

Đến mùng 4 tháng mười ta này bản hội sẽ cải táng những mộ trong khu *Ái nhất Ái nhi* và *khu Bình* đã lâu, nằm không người thăm viếng đem di táng trong một khu riêng.

Còn những mộ trong khu Giáp nhất khu Bình mà các hiếu-chủ năm kia năm ngoái xin táng lại đến năm nay thì cũng nên cất đi, kẻo mục nát cả, nếu không cất thì hội cũng bốc luôn thể.

Ai muốn hỏi gì về việc bốc mộ ấy, xin cứ đến nhà ông Nguyễn-thế-Hữu là giám-trang bản hội ở phố Hàng Khay (Rue Paul-Bert) số nhà 75 Hanoi, mà hỏi,

Hợp-thiện-hội lại cáo.

Gửi điện-báo gián tem. — Trong mới số báo trước, bản-quán có đăng rằng kể từ ngày 1er Novembre này trở đi, sở Bưu-điện có lệ cho gián tem lên trên cái điện báo để thay số tiền cước cũng được, mà cái số tem nếu gửi thiếu mất giá tiền hai chữ (trong những điện-báo từ 11 đến 20 chữ) hay 4 chữ (trong những điện báo từ 21 chữ trở lên) thì người gửi phải chịu. Nay xem lại *Quan-báo* ngày 31 Octobre thì chính là người *nhận điện báo* phải chịu cái số thiếu ấy, chứ không phải là người gửi, vậy xin cải chính lại cho đúng.

Cái lệ mới này rất tiện cho những người không có thì giờ chờ đợi lâu ở các cửa phòng giấy nhà điện-báo ở Bây giờ chỉ việc gián tem lên trên bản thảo của mình rồi bỏ vào hộp thư là đủ rồi.

Ngày hôm 1er Novembre tôi đi chuyến tàu thứ nhất Vinh ra Hanoi. Vào khoảng ga Bình-lục và Phủ-lý thì tôi có đánh rơi một cái ví da ở trong có 62 p., một cái thẻ thuế thân (1923). một cái billet loterie trẻ con Tây-lai và thêm nhận số 225019, và các giấy má vật.

Vậy ông, bà nào có bắt được, cho tôi chuộc các giấy má và thẻ, còn số tiền xin kính tặng ».

Nguyễn-trọng-Thiều
Giáo-học trường kiêm-bị
5711 *Ninh-bình*

Chết kẹp xe điện. — Chiều hôm kia 1er Novembre hồi 6 giờ 20 phút có một người bị chết kẹp xe điện ở ngã tư hàng Bông, chỗ rẽ ra Phủ-doãn và hàng Da. Người ấy là Trần-văn-Viết 25 tuổi làm nghề thợ cạo, vì ở toa dưới bước sang toa trên hụt chân mà đến nỗi hai chân bị bánh xe nghiến đứt. Khiêng vào nhà thương được một lúc thì chết. Bẩy, đi xe điện mà không có ý thì nguy hiểm biết thế nào.

Lại mấy cái nạn xe nữa.— Chiều hôm thứ tư, hồi 6 giờ rưỡi, một cái xe cao-su hàng, trên có một người lính Tây ngồi, đi ở đường Quan-thánh thì bị một cái xe độc-mã của một ông quan võ đụng phải Xe tay đổ, người lính ngã thì bị thương ở trên trán. Xét ra lỗi tại tên phu xe, nên sở Cảnh-sát đã làm giấy biên bản.

— Sang hôm ấy, hồi 7 giờ 45, có một đứa trẻ con Tây chừng 7 tuổi đi đất ở nhà lên trường Trung-học tơi ngã ba đường Carnot và đường Van Vollenhoven thì bị một cái xe song mã thắng hai con ngựa xám, trong có một người Tây ngồi đụng phải. Đứa bé bị một bên bánh xe đè phải chân. Lúc bấy giờ những anh em bạn học khiêng ngay lên xe đưa vào buộc thuốc ở trường. Xem ra cũng không nặng mấy.

— Lại chiều hôm qua, 2 Novembre hồi 6 giờ 15, một đứa con gái Khách tên là Hội-yến lên 7 tuổi, nhà ở phố Đồng-khánh số 6, từ chỗ hàn hoa phố Bờ-hồ, đi ngang qua đường về nhà thì thì bị cái xe ô-tô T 1131 đi ở đường bờ hồ về phía hàng Khay đụng phải thủng đầu. Đứa bé ấy đưa ngay lên xe vào nhà thương buộc thuốc thì vết thương xem ra cũng không nặng mấy. Cái xe ấy của quan chánh Thương-chính và ô-tô ấy do người *chauffeur* Phạm-văn-Đệ cầm máy.

RẠP CHỚP BÓNG PALACE

Hà nội

Ngày chủ-nhật 4 Novembre 1928

Đại hội đấu võ

Do hội võ ở Bắc-kỳ Boxing Club tổ chức ra

Theo như điều lệ của hội Võ-thao liên hiệp bên nước Pháp

2100

DOCTEUR PHAM BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thọ đệ nhất hạng Bắc-đẩu bội tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh viện Tonia, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said Ai-cập Huế.

Ngoại khoa, phụ-khoa, chữa mắt và các thứ bệnh lậu bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ chiều từ đến 7

KHÁM BỆNH Giờ 2 đồng một lần

XIN GIẤT LÂM-CHƯƠNG Giá 1 $ 50

Phòng khám bệnh tại : ĐƯỜNG GIA-LONG, 23.

GIẤY NÓI SỐ 236

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Ngày kỷ-niệm lễ đình chiến. Chương trình ngày hội ấy nay đã nhất định như sau này :

Ngày thứ bẩy 10 Novembre

18 giờ Bắn súng đại-bác ;

21 giờ — Rước đèn đi qua những phố này : khởi-hành ở trại linh Bouet rồi rước qua phố Paul-Bert, phố Amiral Courbet, đường Félix Faure, đường Amiral Pottier, phố Hôtel de Ville, phố Galliéni, phố Brières de l'Isle, đường Félix Faure, đường bờ sông, vườn hoa Jules Ferry, phố Paul-Bert, phố Cửa-đông, đường Nationale, phố Commerce, phố Khách, phố Salgon, phố Tonkinoise, phố Bắc-ninh, đường Chavassieux, đường Amiral de Beaumont, phố Paul-Bert, về trại linh.

Đám rước sẽ dừng dừng ở trước cửa tòa Đốc-lý, trước dinh quan chướng binh-vụ, trước khách-sạn de l'Europe và Commerce.

Ngày chủ-nhật 11 Novembre

Treo cờ các phố chính và các công sở ;

6 giờ 30 — Bắn súng đại-bác ;

7 giờ Điểm binh ở trước cửa tòa Đốc-lý đường Amiral Pottier. Trước khi riễu binh đi qua nhà rạp, mấy chiếc máy bay lượn trên không trung và tặng quốc-kỳ cho chi hội những người có quân-thứ hội-tinh thứ 123 do quan Thống-soái tổng-đoàn Sicre. Sau khi điểm-binh thì chi hội những người có quân thứ hội-tinh đặt một cành lá ở đài kỷ-niệm trận-vong rồi mới đến các trò chơi ta ở đường Amiral Pottier như sau này :

1· thi chạy — 2· thi gánh — 3· thi xe sắt có người ngồi — 4· thi xe đạp cho các cậu con tây, khởi hành từ vườn-hoa Lạch-tray rồi chạy qua đường Lạch-tray, phố Bầu-sấu, đường nối phố Amiral Courbet với phố Bầu-

(Xem tiếp trang thứ ba, cột thứ bảy)

AI MUỐN LẤY THÊM ĐỀN ĐỂ THẮP TRONG NGÀY HỘI 11 NOVEMBRE

Công-ty điện-khí Đông-pháp có lời bá-cáo để các nhà muốn biết rằng số đèn mà công sở lấy thêm để thắp trong ngày hội 11 Novembre nhiều lắm, vậy nhà nào muốn lấy thêm đèn để thắp trong bữa hôm ấy phải nói trước ngày thứ tư 7 này hồi 18 giờ là hạn sau cùng. Sau ngày ấy giờ ấy, công ty không nhận nữa, vì số điện của nhà mạy có giới hạn.

Ai muốn lấy thêm bao nhiêu đèn phải nói rõ.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc, vẽ những hình bộ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn tài không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Hội-viện phụng lời chỉ-thị rằng :

Chiếu nay đặt được phòng cấm MONTÈS qui ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ để tăng sức dùng; giá rất hạ, đáng nên gia thưởng, truyền lệnh phê thị gửi cho qui được-phòng chế-tạo để lấy tờ chứng-giá.

Khâm thử.

欽有此知三年五月初七日內閣奉 旨准給 御用補精養血酒 一張 欽此

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó-tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-thất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bên này.

Savon Cadum

Savon tinh anh, như:

SAVON CADUM

thì lấy làm ích cho vệ-sinh da người.

Vả lại savon này tiện lắm, gì người ta dùng nó tới cùng, không hề chóc nào, mà lại lần giải bằng hai cục savon thường.

Giá mỗi cục Savon Cadum là mai quan tiền Langsa.

2 f. 00

HỘI ĐỒNG-ÍCH

đang giải-tán

LỜI BÁ CÁO

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích:

Ông bà nào có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích, là Hội cho vay và giữ hộ để dành, hiện đang giải-tán, thời xin đem ngay lại, hay là gửi recommandée nhà giấy thép ngay lại cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở phố Jauréguiberry (Giốc Hàng-Kèn) số nhà 3, Hanoi, những sổ gửi tiền cùng các biên-lai lại để tiện dự-định việc giả tiền.

Khi nhận sẽ sẽ có biên-lai chứng nhận.

Giải-Tán-Viên

P. Pon. E. CHATAIGNEAU.

1694. Y. M. Grenier.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiện tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mới chiếu cố.

2044 MẠO-THỊNH kính cáo.

Phòng khám bệnh

của quan Thầy Thuốc tây

Phố hàng Điếu nhà hỏa (Rue des Pipes) số nhà 9, ở Hanoi.

Ngày nào cũng khám bệnh từ 10 giờ sáng đến 12 giờ trưa, trừ chủ nhật và ngày lễ.

Phòng nuôi người bệnh, rất sạch sẽ. Chữa các bệnh người lớn và trẻ con.

3502

PHOSPHATINE FALIÈRES là một món vật thực khỏ mà bổ chước được

Đã có tánh dưỡng như sữa, mà lại ngon ngọt, dễ ăn. Dùng nuôi con nít và để dưỡng những kẻ tỳ vị yếu. Phải coi cho thiệt hiệu Phosphatine Falières.

Coi chừng kẻo lầm đồ giả giả, hắc chước theo hột thân hiệu

PHOSPHATINE FALIÈRES

Bột này bán công xứ, tại PARIS thì ở đường de la Tacherie, nhà bán 6.

Đồng-hồ đeo tay hạ giá

Mỗi cái **1$00**

Thưa các quý khách, những đồng-hồ đeo tay của bản-hiệu vì giá bạc cao 8 quan nên chẳng tôi xin bớt giá mỗi cái 1 $00, nếu chiếu giá không bớt thời xin kiếu cái kính giọng vàng có hộp xin mua như sau này :

Đồng hồ đeo tay nhân tối thấy giờ		giá trước	8 $ 00	mỗi 4 $ 00
—	id	— có kim ly	— 9 00	— 5 00
—	id	kim thép và kim vàng	— 4 50	— 3 50
—	id	vuông thực xinh	— 8 50	— 4 50

Nếu các quý-khách chiếu cố cho ! cái mà không bớt giá, chiếu giá trước thời xin kính tặng 1 cái kính giọng vàng đủ mài và 1 cái hộp kính nickel-clum và cả tiền cước nữa. Xin chiếu cố cho.

TONG-YUNE-TAI

69, Phố hàng Ngang, HANOI

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng hạ rẻ, chỉ có 2 $ 40 một chai lít.

Ta dùng uống trước khi ăn cơm thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC

31, phố Tràng-tiền Hanoi. 2000

ĐƯỜNG VINH — ĐỒNG-HÀ

Đấu giá bán và đặt các dụng-cụ thủy-lợi cần dùng cho các nhà ga Hoa-duyệt, Phúc-trạch, Thuận lý, Mỹ đức, Sa-đùng và có lẽ lại bán và đặt các dụng cụ thủy lợi cần dùng cho các nhà ga Kim-lũ Ngọc-lâm và Minh lệ.

Đấu giá ngày 1er Mars 1924

Các giấy má quan-hệ về việc đấu-giá nói trên đây có để tại các sở sau này, ai nấy có thể đến xem được :

Phòng giấy quan Chánh kỹ-sư khu coi về việc điều-khám và việc công trình đường hỏa-xa Bắc-bộ Trung-kỳ ở Vinh.

Sở Chánh-giám-đốc công-tác tại Hà-nội.

Phòng giấy quan Chánh-kỹ-sư về hạt Trung-kỳ ở Huế.

Phòng giấy quan Chánh-kỹ-sư về hạt Nam-kỳ ở Saigon.

Phòng giấy quan Chánh kỹ-sư sở hàng hải ở Hải-phòng.

DỊP TỐT ÍT CÓ

Nếu các ngài muốn may quần áo tây, nên đến hiệu ông H. VALLÉE, số nhà 37, phố Paul-Bert (Tràng-tiền) Hanoi, ở đấy có các thứ serge marine thật tốt, khổ một thước, cam đoan rằng toàn laine.

Hạng nhất một coupe 3m vừa một bộ ca quần áo ca giết, giá là: 9 $ 50

Hạng nhì. 7.50

Hạng vừa 1 p. 90 một thước. Khổ 1 m. 3710

SAN-NHIÊN-ĐÀI

ĐÀO KÉP MỚI

Bản-hội mới mộ được mấy người đào kép mới, mời quý khách lại xem hát sẽ biết tài cho con nhà nghề.

Tối thứ bảy 3 Novembre 1923

CHIÊU-QUÂN NHẬP MỘNG

Trêu người chi hỡi sắc khuynh thành!
Ngọn bút vô tình điểm bức tranh.
Đáng ghét mưu gian thăng một mộc.
Càng thương phận bạc kh ch mây xanh.

Tối chủ nhật 4 Novembre 1923

SONG-PHƯỢNG KỲ DUYÊN

(Liên hồi)

Oan uổng thương người chốn lãnh cung.
L i còn đau xót cảnh Vương-trung.
Nghe than cầu n nhà ai đó.
Giấc mộng rồi may thấu cửu-trùng.

Tối thứ hai 5 Novembre 1923

Diễn hai tích

Tích thứ nhất :

PHAN TRẦN

Nhiễn dọng hut chèo đích đáng

Tích thứ hai

TRIỆT GIANG PHÒ A-ĐẦU

(trẻ con đóng trò)

Nước mắm

Nước-mắm là một vị thực-phẩm có ích của dân Việt-nam ta. Nên HẢI-LỢI công-ty chúng tôi hết sức khảo-cứu, lập xưởng chế-tạo tại Hanoi, nay đã làm được nhiều hạng Nước-mắm ngon, và thật là sạch-sẽ, hợp cách vệ-sinh, đúng điều lệ ngày 21 tháng chạp năm 1916, về cách làm Nước-mắm Nhà-nước. Nay đã có giấy của tòa Thí-nghiệm khen như sau này :

Nước-mắm ngon, tốt, và đúng được điều-lệ ngày 21 tháng chạp năm 1916. « Conclusion ».

Excellent produit répondant aux conditions fixées par l'arrêté du 21 Décembre 1916.

Bán lẻ, bán buôn, hàng ngon, giá hạ. Qui-khách nào chiếu-cố, tất phải vừa ý. Có cả hạng đặc-biệt đóng chai, để dùng lễ biếu thực là tiện lắm.

Có cả muối, và mắm-tôm tốt lắm. Qui khách nào ở xa, muốn dùng thứ hàng nào, xin viết thơ về, chúng tôi xin sẵn lòng, tiện đường gửi ngay theo cách nhận-hóa giao-ngân.

Nay cẩn-bạch

HẢI-LỢI CÔNG-TY

Chế-tạo-Xưởng tại Thái-hà, Hà đông

Tổng-cục tại, 72, Jean Dupuis, Hanoi.

2062

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô dành bà, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Giá khéo kỹ công và giá thực.

3077

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các qui khách xem báo thấy có đăng cáo-bạch của bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhỡ mà lầm ra không đúng được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài từ rày để cẩ lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ :

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đồng-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi. »

Nay kính,

Ed. Montès,

54, Rue Paul Bert, Hanoi.

56 72

NGỌC-KIỀU-LÊ

(Chuyện một người nữ-cẩi có tài, nhà ngọc phan châu, lại giữ được giá trong tuyết sạch, đáng làm gương cho bọn quần-thoa. Xem chuyện này thì đủ biết rằng các bậc danh-nhân ở trên thế-giới từ xưa đến nay, đều bởi cái tinh-anh trong trời đất chung đúc mà nên, thợ Tạo ha có phân biệt nam-giới và nữ giới.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Sau lại nghĩ thầm : Nếu chàng có quyền-giám lấy tên thì nữa, cũng quyết không khi nào lại lấy quán ở *Bà nam* vậy. Ta chắc *Tô-hữu-bạch* này là người khác mà trùng tên trùng họ đó thôi.

Đến đầu xuân năm sau, *Bạch* thị-lang nghĩ thầm : ta kén rể cho con trong bấy nhiêu năm, chỉ có một *Tô-hữu-bạch* là vừa ý thì nay chàng phương trời lưu-lạc, chẳng biết đâu mà tìm. Con gái ta năm nay đã 18 tuổi, đến kỳ vu-qui, không thể hoãn được nữa. Ta nghe *Vũ-lăng Tây hồ* là một nơi danh-thắng, văn-nhân tài-tử tụ-họp ở đấy cũng nhiều. Chi-bằng nhân cảnh xuân này, ta đi đạo chơi một phen, trước là vui-thú tuổi già, sau là may ra kén được một người giai-tế. Chỉ hiềm vì nỗi để chút con gái một mình ở nhà không tiện mà thôi.

Bạch thị-lang nghĩ vậy, còn đang ngần-ngại chưa đi. Cách mấy hôm sau, bỗng nghe báo *Lư* phu-nhân ở *Sơn-đông* đem tiểu-thư và tiểu-công-tử đến. *Bạch* thị-lang kinh-ngạc mà hỏi rằng :

— Ô hay ! có việc chi thế ?

Nói xong, truyền người nhà ra mời vào. *Lư* phu-nhân nguyên là em gái *Bạch* thị-lang. *Lư* tiểu-thư và tiểu-công-tử trông thấy *Bạch* thị-lang, đều cùi chào cữu-phụ.

Bạch thị-lang nói :

— Cách biệt trong mấy năm nay mà sanh-nhi và sanh-nữ bây giờ trông đã đều trưởng-thành cả !

Nàng *Hồng-ngọc* cũng lạy chào *Lư* phu-nhân, rồi cùng *Lư* tiểu-thư và *Lư* công-tử ôm lẽ tương-kiến.

Bạch thị-lang hỏi *Lư* phu-nhân rằng :

Đương-sa xa-xôi, đã lâu không được tin-tức, chẳng hay hôm nay vì việc chi mà mẫu-mẹ con *Lư* phu-nhân cùng lặm-lội tới đây ?

Lư phu-nhân nói :

— Số là phu-quân tôi thuở xưa trấn-thủ *Giang-tây*, có một viên tri-huyện *Kim-khê*, làm việc quan rất tàn-ngược. Phu-quân tôi đăng sớ tâm hặc, không biết về sau thế nào bắn lại được bổ đi huyện khác. Bây giờ làm đến ngu-sử, đó biết phu-quân tôi tạ thế, bắn lại lo ra Ân-sát *Sơn-đông* để nghĩ kế báo-thù. Tôi là một người đàn-bà góa, con bấy còn nhỏ, thân-thuộc ở *Sơn-đông* chẳng có ai cả, định lại với hắn, làm sao cho nổi. Bởi vậy tôi mới bàn với sanh-nữ, nhân khi hắn chưa đến *Sơn-đông*, phải giả-cách đi thiên-hương ở *Nam-hải*, rồi lẻn sang đây tránh nạn, để cho qua lúc này.

Bạch thị-lang nói :

— Hiền muội nghĩ rất phải ! Thời buổi bây giờ, những hạng ác-nhân ấy ta chỉ nên tránh nó là hơn. Vả hiền-muội sang đây cũng vừa hay. Tôi đang muốn sang *Vũ-lăng* chơi mà hiềm nỗi điệt-nữ ở nhà một mình không tiện. Nay có hiền-muội sang đây, sớm khuya dạy-bảo điệt-nữ, tôi được yên lòng.

Lư phu-nhân nói :

— Đã có tôi ở nhà làm bạn cùng điệt-nữ cho vui thì hiền-huynh cứ đi không ngại. Nhưng tôi đến đây chuyến này, một là tránh nạn, hai là còn có một việc muốn nhờ cạy hiền-huynh,

Bạch thị-lang hỏi :

Chẳng hay việc chi ?

Lư phu-nhân nói :

Từ khi phu-quân tôi tạ thế, cửa nhà vắng-vẻ, sanh-nữ năm nay thêm-thoắn đã 17 tuổi, vẫn chưa định-ước kết hôn với ai. Dẫn có mấy nhà đến hỏi, nhưng tôi là đàn-bà góa, không tiện tiếp-kiến, cũng khó chủ-trương. Bởi vậy tôi đem sanh-nữ tới đây, muốn nhờ hiền-huynh kén cho một người giai-tế.

Bạch thị-lang nghe nói, thở dài mà đáp rằng :

— Việc kén rể thật là một việc rất khó ! tôi vì việc hôn-nhân của con *Hồng-ngọc* mà bị bao nhiêu nỗi bực mình, đến bây giờ vẫn chưa kén chọn được ai cả. Hiền-muội là một người đàn-bà thì kén chọn lại càng không tiện lắm. Nay đã ấy-thiếc cho tôi, tôi xin lưu ý. Tôi trông sanh-nữ dung-mạo đoan-trang, tất là các việc về nữ-công, cũng được tinh-xảo ?

Lư phu-nhân nói :

Những việc thêu thùa may-vá, đường kim mũi chỉ, nó đều biết làm, nhưng không được khéo cho lắm. Nó chỉ thích nghề văn-thơ, ngày nào cũng viết-lách hoặc làm bài, không mấy lúc tay rời quyển sách. Khi thấn phụ nó hãy còn, vẫn khen nó là đứa thông-minh, để mắc nó ngâm-vịnh. Tôi chẳng biết thơ-thần của nó có ra gì không ? Nếu hiền-huynh có thư-nhàn thì nên bắt nó làm một bài xem thử.

Bạch thị-lang mừng rỡ mà rằng :

— Thế ra sanh-nữ cũng có theo đòi bát nghiên, thật đã tốt đời cũng con *Hồng-ngọc*.

Bạch thị-lang ngoài miệng nói vậy, nhưng trong lòng ngẫm-nghĩ cũng cho là *Lư* tiểu-thư chẳng qua có biết đôi chút mà thôi, chứ vị-tất đã giỏi.

Bạch thị-lang truyền bảo người nhà dọn một cái phòng lớn để *Lư* phu-nhân cùng tiểu-thư và tiểu-công-tử ở. Các đồ hành-lý thu-xếp vào đấy, còn nó-tỳ theo hầu thì cho ở một ngoài.

Hồi lâu, người nhà đọn cơm, cả nhà cùng ngồi vào ăn. *Lư* phu-nhân hỏi *Bạch* tiểu-thư rằng :

— Điệt-nữ năm nay đã thường 17 tuổi ?

Bạch tiểu thư nói :

Điệt-nữ đã 18 tuổi rồi !

Lư phu nhân nói :

— Thế ra lớn hơn con *Mộng lê* một tuổi. Bao giờ cũng vẫn là dán chị !

Bạch thị-lang nói :

Tính ta xưa nay chỉ thích ngâm thơ uống rượu. Vả hiềm hoi không có con trai, may được con gái biết nghề văn-thơ, thỉnh-thoảng lại ngâm vịnh để vui-thú cảnh già. Ngày nay không ngờ lại được chút cháu gái, cũng biết nghề văn-thơ, thật là một sự lạ đời vậy.

Nói xong, ngành lại bảo *Lư* tiểu-thư rằng :

— Những thơ-văn con làm thuở xưa có bài nào đắc ý, đọc một bài cho ta nghe.

Lư tiểu-thư đáp rằng :

— Những bài thơ làm cũ, đều là trẻ-hủ cả, không đáng đem đọc. Nếu cữu-phụ có lòng thương mà dạy bảo cho thì xin ra đầu bài để con làm, rồi cữu-phụ cùng hiền-tỷ (trỏ *Hồng-ngọc*) sẽ phê-chính lại.

Bạch thị-lang nghe nói, mừng-rỡ mà rằng :

Nếu vậy thì hay lắm ! nhưng để ta bảo con *Hồng-ngọc* cùng làm với con.

Lư tiểu-thư nói :

Nếu chị con cùng làm, để con trông mà bắt chước thì càng có ích cho con lắm.

Bạch thị-lang trong lòng vẫn ngờ *Lư* tiểu-thư vị-tất đã giỏi, mới nghĩ thầm : nếu ta ra một đầu bài cho hai người làm thì kẻ hay người dở, phân biệt rõ quá, có lẽ không nhã. Chi-bằng ta ra hai đầu bài, mỗi người làm một, dẫu có hơn kém, cũng không đến nỗi bẽ-bàng.

(Còn nữa)

SỞ BINH LƯƠNG COI CÁC ĐẠO BINH THUỘC ĐỊA
Phòng Phó Binh-lương thứ ba
Hanoi

Yết-thị gọi đấu giá

Đến ngày 8 Novembre 1923, hồi 10 giờ sáng, tại phòng Phó Binh-lương thứ ba, đường Cửa-bắc (Boulevard Carnot) Hanoi, sẽ nhận giấy đấu giá bỏ vào phong-bì dán kín để đấu-giá về việc vận-tải cho nhà binh ở trong thành-phố Hanoi.

Tiền ký-quỹ tạm : 50 $ 00

Cách thức về việc thầu này đã nói rõ ở trong một quyển điều-lệ, ai muốn xem thì nên đến nhà giấy ở sở Phó Binh-lương thứ ba mà xem.

Hanoi, ngày 31 Octobre 1923.

Quan Phó Binh-lương coi phòng
Phó Binh-lương thứ ba,
2056 Ký tên : LIPPMANN.

Nhà Bán-đồ « TĂM-TĂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống **Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.**

RƯỢU BẠT-HÀ GET PIPPERMINT GET rượu này uống đã mát mẻ và mất khan tiếng.

SỞ BINH-LƯƠNG COI CÁC ĐẠO BINH THUỘC-ĐỊA
Phòng Phó binh-lương thứ ba
Hanoi

Yết-thị gọi đấu giá

Đến ngày 8 Novembre 1923, hồi 10 giờ sáng, tại phòng Phó Binh-lương thứ ba, sẽ nhận giấy đấu-giá về việc in các thứ giấy má cần dùng cho nhà binh.

Tiền ký-quỹ tạm : 50 p. 00

Muốn hỏi thêm điều gì về việc thầu này thì đến tại sở Binh-lương thứ ba mà hỏi.

Hanoi, ngày 31 Octobre 1923,

Quan Phó Binh-lương coi phòng
Phó Binh-lương thứ ba
Ký tên : LIPPMANN

Minh tạ lương y

Tôi phải bệnh chỉ ngót 18 năm **mỗi khi đại-tiện đau đớn khó nhọc, sau được Monsieur A. Chi chủ nhà máy giêm, Hanoi giới-thiệu tôi đến chữa tại nhà M. Tchương-Quay-Lam. 26, phố hàng Đường, Hanoi, là người đã chữa khỏi ông ta vừa xong, sau tôi đến chữa trong 3 tuần lễ là khỏi hẳn, những ngày đang chữa có thể làm lụng, đi lại, được như thường không đau không sót. Chiếu-đại thảo khả-đáng.**

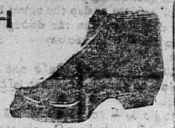
Vậy tôi xin có mấy lời cảm tạ lương-y và giới-thiệu lương-y cùng các nhà mắc phải bệnh ấy.

LUONG-VO-SUNE
Chủ-hiệu Đông-xương-Long
Đại cơ-khí xưởng Hanoi
N° 65, Phố hàng Bồ, N° 65.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam
Bán tại nhà in bán quán
Giá mỗi quyển . . . 0 $ 80
Tiền cước mỗi quyển . 0 , 12
Ai ở xa, xin viết thư về cho
ông Bùi-xuân-Thăng
61 – 63, Rue du Coton. Hanoi

THUẬN-THÀNH
BOTTIER — CHAPELIER
7, Rue des Caisses, 7 — Hanoi
NGUYỄN-TIẾN-HẠM, propriétaire
Diplôme de mérite
Exposition des Beaux Arts 1918
Concours Foire de Hanoi 1922
Télégramme THUẬN THÀNH bottier Hanoi

Catalogue franco sur demande
2096

ATOPHAN-CRUET
THUỐC ATOPHAN-CRUET
là một vị thuốc hiệu không có pha chế nhiều món
Mỗi hoàn 0,50 c/c (công-hiệu từ 3 đến 8 hoàn-trong 24 giờ)
TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẠT-LÉO VÀ GÂN-CỐT
THUỐC PHÁP Trữ tại: C. Rue de Pas-de-la-Mule, PARIS Ở PHÁP QUỐC LẤM
Cũng có bán tại: Hiệu Ed. CHASSAGNE, Pharmacien, 59, Rue Paul-Bert, Hanoi, và các hiệu bán chế thuốc.

Nhiều kiểu lạ !

Hiệu CHẤN-HƯNG nhà đồ ở phố hàng Bạc, số 80, Hanoi, chuyên-môn chế tạo đồ nam-trang nữ-trang bằng vàng bạc thực, có nhiều kiểu khéo, thanh nhã hợp thời-trang, đã có giấy cam-đoan rằng : Vàng bạc dùng cam đúng tuổi, khi không dùng nữa mà trả lại thì không thiệt gì. Các quí-khách nên lại hiệu ấy mà mua bán, không còn nghi ngại gì nữa.
2065

Hiệu GIU-ICH *tức là Công-ty* CHU-VĂN-MUỘI *ở Haiphong, đường Sadi-Carnot, số 115 có nhà máy nấu dầu và chế các thứ sơn tay đủ các màu đặt dầu* CON GÀ VÀNG.

Sơn rất tốt, giá bán phải chăng, xin đồng-bào chiếu cố nội hoa, cứ viết thư cho hiệu lấy mẫu, sẽ xin gửi biếu ngay.
2015

Bình phẩm về rượu vang

RƯỢU VANG kể vào một hạng thực-phẩm rất quý. Uống rượu-vang vừa chóng tiêu, vừa khoan-khoái trong người, lại vừa bổ. Rượu ấy làm cho người ta được trang-kiện.

Người ốm mới khỏi nếu uống thì chóng khỏe lại. Chính-phủ Pháp, các quan Đốc-Tờ Thầy-Thuốc) cũng các nhà chuyên-môn về việc vệ-sinh rất có tiếng cũng bảo nên uống rượu vang.

BẠN HÀNG BẢN QUỐC ôi, nếu muốn được mạnh-khỏe luôn, thì đừng uống rượu An-nam, cứ nên uống rượu vang tốt của xứ BORDEAUX : mua rượu ấy thì cứ lại hiệu GUIONEAUD FRÈRES ở Hanoi với Haiphong mà mua. Hiệu ấy chỉ chuyên về nghề **buôn rượu vang thôi.**

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ ĐƯỢC. BỆNH ĐAU GẦN BỆNH BUỒN BỰC

Khi nào người ta đau não, đau gân thì thấy không ngủ được đau gần, đau cốt, mệt khó ra việc, đau lưng, đau ngực, nửa thì chập chờn, tuấy trong mình khó ở mà hình như điều thế nào cũng vậy không muốn làm. Nếu khắp chân chữa ngay thì chết cũng nên.

Trong những sự nóng, mà muốn cho trẻ ngon miệng khỏi thuốc đây là thứ nhất thần dược thì nên dùng thuốc Nguyễn-ngọc. Thuốc cả ai dùng cũng được, đủ trẻ con, ông già con gái, đàn bà đến tuổi hay sinh bệnh và các thứ bệnh thương gân.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.
2056

Bệnh đàn-bà
KHÔNG CON
hay là đàn-bà KHÓ CHIỀU THAY thì chữa bằng thuốc YSTALINE. Thuốc này tuổi nào uống càng được.

Thuốc này là vị thuốc của các Lương-y trong cấu xứ để chữa bệnh không con. Ấy là một vị thuốc mới tiêm được, bào chế theo văn-học kiểm thời, mà nhứt là hiệu lắm. Có nhiều lời khen ngợi tánh thuốc ấy.

Tiệm chánh : LABORATOIRE YSTALINE, môn bài 38 ở đường Blanche tại thành PARIS.

Giá một chai (có lời Khuyên-giải rõ ràng và hách về cho dễ hiểu cách dùng của ông Lương-y Josey) là 20 quan tiền Langsa.

Tiệm bán lẻ ở Hanoi : Ed. CHASSAGNE, bảng thuốc.

Distillerie du Nord
NGUYỄN-VĂN-MÃO
31, Bd Henri d'Orléans, Hanoi

Mới có một nhà của người Nam-việt được pháp lập lên để chế các thứ rượu mới, hiệu là ÔNG SAO, hiệu có quý-quan bổng-nom cẩn-thận, so với các thứ rượu đã nói ra bán tại Bắc kỳ thì khác nhau lắm, xin các quý khách nhận rõ kẻo rượu ÔNG SAO chịu khổ nhàm.

Bán-hiệu làm quản lý ở Đông-Pháp, bán thứ rượu Rhum Grands Marnes Gut-Frères, giá vừa rẻ mà lại ngon hơn các ta rượu Rhum khác.

Bán-hiệu bán buôn, bán lẻ, giá tính rất rẻ. Xin các quý-khách chiếu cố đến cho.

Ông nói số 367
2073

NHỮNG ĐỒ TƠ LỤA
HIỆU
C. J. BONNET
LÀ TỐT HƠN CẢ
PACHOD Frères & Cie LYON
2050

MUỖN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG
NÊN DÙNG THUỐC
QUINOFORME
hoặc ống, hoặc viên
Tại tất cả các thuộc-địa Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.
Gửi bán tại tất cả các nhà bào-chế
Nhà thuốc LAFERRE, 29-31, Rue Phillippe de Girard PARIS

Hỡi các ông mắc phải bệnh tình (lậu và giang-mai) chuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Hạp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tình đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Ca cước độ hơn một đồng một lọ.
2072

ŒNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酪補
pha với rượu vin GRENACHE
J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2 $ 40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc vẫn để nồng rượu Madère
每晚飯前各啞無各啞沒噶蕭歐咬糊

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
2099 *31, phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi*

HÀNG MỚI SANG

Rẻ hơn mọi năm mà lại tốt vì là lúc hàng đến giá bạc cao, mời các ngài lại mua mau kẻo hết.

Mũ — Các ông và các cậu từ 2 tuổi trở lên mũ nào cũng có và đủ các số đầu.
- Feutre (laine)
- Feutre (longs poils)
- Feutre (velours)
- Casquettes Russes
- Casquettes nouvelles
- Bérets matelot

PARAPLUIES POUR HOMMES, DAMES ET GARÇONNETS
CACHES-NEZ LAINE TRÈS BONNE QUALITÉ
POLOS ET BAS TRICOT FANTAISIE PUR LAINE, ETC. ETC....

HAI-CHINH
Nhà chế tạo các thứ mũ
2070 **74-76, Rue du Pont-en-Bois, Hanoi**

LAXO SODYL

Một thứ hạt gặp chất muối của loài quả thì xủi bọt lên.
Là thứ thuốc nhuận tràng rất tốt.
Thứ thuốc tẩy rất dễ dùng.
Trừ bệnh táo cùng các chứng khác vì bệnh táo sinh ra một cách rất chóng, như nhức đầu, đau gan, đau vị, đau ruột, bệnh trĩ, đau đầu ruột, bệnh trẻ, nhọt lở, vân vân.
Thứ thuốc này hiệu nhất, rẻ nhất.

Giá tiền : 1 $ 25 một lọ 10 hay 15 liều

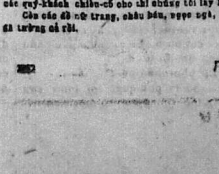
Về phần Đông-pháp có gởi bán tại :

Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert, Hanoi

華 PAO-VA 寶
28, Phố Hàng Bồ, Hanoi
發八十幹門嵩補行內河京泉

Chúng tôi kính-trình các quý khách biết rằng nay chúng tôi mới có sang : 1° Một bọn đồ ngủ rất tốt như là quả cầu chạm rồng, vòng, điếu rết thuốc tá, đèn, vân vân.

2° Một bọn nhiều kinh đủ các thứ mặt, mặt đen mặt trắng, mặt vàng, mặt mồi là cây, vân vân. Lại có cả nhiều kinh gọng bằng vàng tây, gọng học vàng, gọng đồi mồi, vân vân; quá xuân đều hạ mà đeo những kính này thì hợp phép vệ sinh lắm lắm.

3° Một bọn đồng-hồ quả-quít đeo tay, đồng-hồ treo tường, đồng-hồ báo thức, đồng-hồ châm-cầm, vân vân.

4° Một bọn chậu sứ đen sứ, lo sứ, bát sứ, bộ sứ để tuỳ-tiện hay là bày cảnh cũng được và tử bình vân vân.

5° Một bọn đồ mỹ-thuật ở Bắc-kinh sang.

Các thứ hàng mới sang kể sơm số trên này chúng tôi xin bán hạ giá, mong cậy các quý-khách chiếu-cố cho thì chúng tôi lấy làm cảm ơn lắm lắm.

Còn các đồ nữ trang, châu báu, ngọc ngà, vàng thì không kể, chắc các quí-khách cũng đã tường cả rồi.

Cẩn-cáo
HIỆU PAO-VA
2057 *Phố Hàng Bồ, số nhà 28. Hanoi.*

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)